

Egyesületi ügyek

124 éves a „Jó szerencsét” köszöntés

A Jó szerencsét köszöntés 2018. évi emlékülésére 2018. április 11-én került sor a várható nagy érdeklődésre való tekintettel 1994 után először ismét a színházteremben.

A szinte zsúfolásig (befogadóképesség 392 fő) megtelt színházteremben a Bányászhimnusz elhangzása után a várpalotai Faller Jenő Szakközépiskola és Kollégium diákjainak kultúrműsora (felkészítő tanárok Reif Mónika és Sándor Zsuzsa) után dr. Horn János, az emlékülés moderátora – az eddigi minden ülés szervezője és egy kivételével levezetője – köszöntötte a megjelenteket, majd név szerint külön Süli János minisztert; Kontrát Károly államtitkárt; Zelei Gábort, az MBFSZ elnökét; dr. Varga Viktóriát, a Veszprém Megyei Kormányhivatal főigazgatóját; Horváth Ernőt, a Veszprém Megyei Közgyűlés kabinetfőnökét; dr. Csányi Zoltánt, Várpalota rendőrkapitányát; Campanari-Talabér Mártát, Várpalota polgármesterét; dr. Náhlik András, a Soproni Egyetem rektorát; dr. Palotás Béla emeritus professzort, a Dunajvárosi Egyetem rektora képviselőjében; dr. Molnár József professzort, a Miskolci Egyetem rektora képviselőjében; dr. Zoltay Ákos, a Magyar Bányászati Szövetség főtisztárát; dr. Baksa Csabát, a Magyarhoni Földtani Társulat exelnökét; Csővári Zsófia Rékát, a Thuryvár Kft. igazgatóját; Hajdu Istvánt, a Faller Jenő Szakközépiskola és Kollégium igazgatóját; Rabi Ferencet, a BDSZ elnökét, dr. Nagy Lajost, az OMBKE elnökét. Külön köszöntötte – nem név szerint – a nagy számban megjelent média képviselőit.

Süli János, a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszter kiváló, nagy szakmai tartalommal megtartott előadásában mutatta be a kezdetektől a mai napig megtörtént lépéseket, és a jövőben várható történéseket. Külön kiemelte az energiaellátás biztonságát, hiszen az import részaránya jelenleg 32%, de januárban a rendkívüli hideg napokban elérte a 45%-ot is. Az új blokkokról szólva kiemelte, hogy kiforrott típusokról (VVER) van szó, mert a meglévő technológiának egy továbbfejlesztett, minden biztonsági előírásnak megfelelő újabb változatáról van szó. Az új blokkok 18 hónapos üzemanyag-ciklussal működnek majd, ami a jelenlegi 90% feletti kihasználhatóságot tovább növeli, így 93%-os kihasználtsággal fognak az új blokkok üzemelni. A blokkok építését az is indokolja, hogy a MAVIR előrejelzése szerint mintegy 5000 MW hiányzó kapacitást kell majd pótolni. A környezetvédelmi engedélyt már megkapták, a létesítményi engedély kérelmet 2018 júliusában fogják beadni OAH-nak. Az engedély megadása után kezdődhet a blokkok tényleges építése.

A felvonulási épületek építése már megkezdődött. Bár a brüsszeli engedélyek elhúzódnása miatt 22 hónapos csúszás jelentkezett, de ennek nagy része ledolgozható, erről is rendszeresen egyeztetnek az orosz partnerrel, ami azt jelentheti, hogy 2026-ban az ötödik, majd 2027-ben a hatodik paksi blokk is megkezdheti az áramtermelést. Végzetül megemlítette, hogy az építkezés csúcsidejében több mint 8000 ember fog dolgozni Pakson, ezért nagyon jelentős feladat az ehhez szükséges infrastruktúra kialakítása.

A miniszteri előadás után Kontrát Károly államtitkár pár szavas köszöntésében a bányász hagyományok ápolása feletti örömét fejezte ki, és köszönetet mondott Várpalota lakosságának, hogy ismét megválasztották országgyűlési képviselőnek.

A program a korábbi forgatókönyvek szerint folytatódott. A csákánnyal a kezében szemet fejtő bányászt ábrázoló domborműnél (alkotója Bóna Kovács Károly festő- és szobrászművész /1897-1970/) Zelei Gábor, az MBFSZ elnöke tartotta az emlékbeszédet:

Zelei Gábor beszéde

„Tisztelt Ünneplő Közönség!

A „Jó szerencsét!” köszöntés eredete az ókorban keresendő, amikor a rómaiak az egészség és a jólét istennőjéhez, „Fortuna Salutaris”-hoz fohászkoztak (Fortuna: szerencse, sors; Salutaris: hasznos, jó). Nagy valószínűséggel Erdélyből került ez a köszönési forma a népvándorlás korában a Rajnavidékre, és itt alakult át „Glück auf!”-ra, hogy évszázadokkal később a Felvidékre hívott német bányászok ajkán ismét visszatérjen a Kárpát-medencébe.

124 éve, 1894. április 7-én Selmecebányán tartott gyűlést az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület választmányja. A korabeli jegyzőkönyv szerint a 11. napirendi pontnál „Arkossy Béla, körmöcbányai bányamérnök a bányászköszöntésre vonatkozó ama kérdését terjeszti a választmányi gyűlés elé, hogy a német „glückauf” köszöntést legmagyarosabban mi módon lehetne kifejezni”. Többek hozzászólása után Péch Antal, az OMBKE tiszteleti, alapító tagja, valamint a Bányászati és Kohászati Lapok megalapítója a ’Jó szerencsét’ köszöntésformát tartván legmagyarosabban hangzónak, ezt ajánlja elfogadásra, ami hosszas vita után, de végül is egyhangúlag elfogadtatott.

Napra pontosan 100 évvel később, ebben a Művelődési Központban tartott centenáriumi ülést a bányász és a kohász szakma, ahol dr. Horn János javaslatára úgy határoztak, hogy minden évben ezen a napon szakmai napot tartsanak és koszorúzzák meg az itt elhelyezett Jó szerencsét! emléktáblát.

Joggal merülhet fel a kérdés, hogy vajon miért is fontos ez egyáltalán, és mi a jelentősége a mai korban.

Már 1848-ban is megfogalmazódott az az igény, hogy Selmecebányán az oktatás nyelve legyen magyar, amely egyenes következménye a reformkor izgalmas, pezsgő szellemi és társadalmi fejlődésének, a nemzeti érzés megerősödésének. A szabadságharc bukását követően azonban sokat

kellett még várni, míg ez az álom végre megvalósulhatott.

A legnagyobb kihívás a magyar szakmai nyelv megte-remtése volt, amihez Péch Antal jelentős mértékben járult hozzá, egyrészt a Bányászati és Kohászati Lapokban magyar nyelvű szakcikkek leközlésével, másrészt a „Magyar és Német bányászati szótár” 1879-es megjelentetésével. Így vált szép lassan teljes mértékben magyarrá a bányászati szaknyelvünk.

A Jó szerencsét! köszöntésünk pedig az egyik legveszé-lyesebb szakma jelképévé vált, amely hűen fejezi ki a bányá-szok összetartozását, egymásra utaltságát.

Fiatal koromban Tatabányán, és az ország számos más bányavidékén, nem csak a bányászok köszöntek így, sokkal szélesebb körben használták ezt az emberek, így sokszor ismeretlenül is ismerőssé váltak. Mai napig nagyon jó érzés-sel gondolok erre az időszakra.

Ma már sokkal ritkábban hallani ezt a szép köszöntésün-ket, de továbbra is töretlenül emlékeztet múltunkra, szak-mánk nagyszerűségére és összetartozásunkra.

Jó szerencsét!”

Az emlékbeszéd elhangzása után a bányászhimnusz harangjátéka mellett Süle János miniszter, majd 20 szervezet koszorúzott.

A koszorúzó (elöl Süle János, mögötte Rabi Ferenc és dr. Nagy Lajos)

A koszorúzás után a „Dr. Szij Rezső” teremben került sor az állófogadásra, ahol a pohárköszöntőt *dr. Vajda Viktória* tartotta.

Az állófogadás kiváló alkalom volt arra is, hogy rég nem látott kollégák, barátok eszmét cserélhettek, a záró-gondolat, mint eddig minden évben, az volt, hogy „Jövőre veled ugyanitt!”

Dr. Horn János

Bányász-Kohász-Erdész barangolás a Dunántúlon

Az „Úgy is Egyszer ... Bányász-Kohász-Erdész Asztal-társaság” 2018. április 28. és 30. között a VERGA Zrt. és az EOSZÉN Kft. szakmai vendégeként ez évben a Keleti- és az Északi-Bakony területén tartotta szakmai és nemzeti hagyom-ányápoló emléktúráját.

A társaság tagjai a Floralia ünnepségre készülő Tác-Herculia-Gorsium római város területén kialakított látogató-központ előtt találkoztak. Az egykori városlakók konyhamű-vészetét bemutató részben, a világon egyedüli példányként

fennmaradt egy csiszolt márványból készült egylyukú tűz-helylap. A történeti kiállítás és a feltárt város megtekintése után a társaság Szabadbattyán felé vette útját, ahol a Csíkvár Kula Őrtorony múzeumban, a város és Úrhida Sárvíz-Malomcsatorna parti határában feltárára váró késő római kori patríciusi villa-gazdaság néhány festett mennyezetét mutatta be a csak nekünk kinyitó gondnok asszony. Ezt követően, már az egykori Nádasdy birtokokon autózva, Sárszentmihályon *Puza Ferenc* okl. kohómérnöknek, az OMBKE tiszteleti tagjának vendégei voltunk, aki feleségé-vel, Irénkével gazdag tízóraival köszönte meg a baráti láto-gatást.

A nádasdladányi Nádasdy kastélyt, melyet a most foly-tatódó belső felújítás ellenére Hutvágner Pál gondnok és kedves munkatársai kalauzolásával tekinthettük meg. Az épület romantikus Tudor stílusban 1873-ban épült és 1982-1994 között a HM birtokában üresen állt és pusztult. Az „Ősök csarnoka” és a könyvtár faragott fa és kovácsoltvas mellvédje igazi műremekként hirdeti a korabeli iparosok igény munkáját.

Hajmáskér felé mentünkben Sóllyon a vihar által 2014-ben ledöntött Szent-Isván Kard maradványai mellett már az új látványosságot képzeltük magunk elé. Rövidesen elkészül az Attila Kardja nevet viselő utód, amely 18,2 m hosszú és 28 t súlyú fakard és 7 db trapéz alakú vasbeton fogja megtá-masztani, a 7 honfoglaló magyar törzsre emlékeztetve. Itt Sóllyon van a református templomba beépített legrégebbi román kori kápolna is.

Hajmáskéren az egykoron 60 épületből álló Cs. és kir. Tüzérségi és Lőiskola, az 1901 és 1909 között kiépült „kato-naváros” egykori főbejáratának épületében kialakított Falu-és Tábortörténeti Múzeumot tekintettük meg Dancsó Valéria és Tábortörténeti Múzeumot tekintettük meg Dancsó Valéria múzeumvezető ismertetésében. Az intézmény a két világhá-ború között a Ludovika Akadémia gyakorló oktatási egysé-ge volt. Többek között Itt képezték ki a lóvontatású egysé-gek patkolókovácsait is a Magyar Királyi Honvéd patkoló kovács kiképző tanfolyamain.

Tésen, a legmagasabban fekvő hazai településen a még működő, 1840-ben épült 6 vitorlás, négy köves szélmalmost és a rendkívül gazdag szerszámozottságú kovácsműhelyt látogattuk meg a közvetlen leszármazottak szakszerű vezetésével.

Késő délután a bakonyoszlói – ma már egyetlen működő – mélyművelésű bauxitbányát kerestük fel, ahol Fekete István bányamérnök ügyvezető igazgató megbízásából *Diószegi Sándor* bányageológus mérnök részletesen bemutatta a feltárt területet és az egymás felett elhelyezkedő barnaszén rétegeket és bauxit lencsákat, majd a lejtaknákhöz érve a helyszínen érzékeltük az itteni munka keménységét, melynek átérzése a „Tisztelet a bányász szaknak” nóta éneklésére inspirált. Alacsony modulértékű vörös és szürke bauxitot, a téli szezonban barnaszén bányásznak és értékesítenek.

A rövidre fogott bányajárás után indultunk a VERGA Zrt. által üzemeltetett Alsóperei Park Szállóba, amely az egykori Nádasdy-vadászház kibővítésével és a környezet célszerű kialakításával valóban rászolgált a Bakony Zöld Szíve Központ névre, ahol a Szent Imre vadászkapolna is áll.

Elhelyezkedésünk után *Szabados Zsolt* szállodavezető és *Benis Dezső Bá'* főszakács kiszolgálásával a helyi vadétel különlegességekből csillapítottuk étvágyunkat. Ezután selmeci nóták éneklése mellett elelevenítettük fel aznapi élményeinket.

Másnap a bőséges reggelit követően az Öreg-Futóné 570 m-es tetejére vezetett gyalogtúránk. Visszatérve az alsóperei parkba, felkerestük Széchenyi Zsigmond emléktábláját, ahol *Bognár Gábor* okl. erdőmérnök felolvasta a nagy vadász és vadászíró ottani vadászélményeiből készített élvezetes kivonatot, majd az erdész-himnuszt intonálva siettünk autóinkhoz.

Csesznekén a részben felújított vár megtekintése után a Lovagvár Étterem teraszán bőséges sörkíséret mellett a ház specialitásával, a kemencés csülökkel birkóztunk meg sikeresen. A kora délutánt a Bakonyszentlászló melletti Cuha Szurdokban töltöttük számtalan ott kirándulóval együtt gyalogolva, az árnyas patakpartot követve.

Zircen az apátsági templom és más, még nyitva lévő látványosságok megtekintése után ismét Alsópere felé vettük az útirányt, ahol a kitűnő vacsora elfogyasztása után a vadászteremben ismét nótára fakadtunk majd' éjfélig fennmaradva.

Hétfőn a reggelit követően búcsút vettünk házigazdáinktól és Veszprém felé indultunk, ahol a várban már vártak a Szaléziánium kedves munkatársai a 11 órára kért vezetéssel.

A gyűjtemények és az épület alapos megtekintése után búcsút vettünk egymástól és indult ki-ki haza.

Dánfy László

A BOK látogatása a szegedi lézerközpontban

A 2017-ben szervezett, nagy érdeklődést kiváltott sikeres paksi üzemlátogatást követően a Budapesti Olajos Hagyományápolók Köre (BOK) elnöksége egy hasonlóan különleges, számtalan újdonságot sejtető üzemlátogatást tervezett 2018-ban a szegedi lézerközpont, hivatalos nevén az Extreme Light Infrastructure – Attosecond Light Pulse Source (ELI-ALPS), azaz Extrém Fény Infrastruktúra – Attoszekundumos (attoszekundum: 10-18 másodperc) Fényimpulzus Forrás, azaz a lézeres kutatóintézet megtekintésére.

A központban 2018. május 31-én szigorú adategyeztetést követően idegenvezetőnk a fogadótérben elhelyezett maketten mutatta meg az egyes épületek térbeli elhelyezését, és röviden ismertette az azokban kialakított munkaterületeket: kutatószobák, laboratóriumok, műhelyek, raktárak stb. Ezt követően elindultunk a létesítmény „szívét” képező „A” épületben kialakított kísérleti terület felé. Útközben tudtuk meg, hogy a tervezés és az előkészítés is azért vett igénybe több évet, mert rendkívül sokrétű követelményt kellett kielégíteni, többek között 45 méter mély, 1,8 méter átmérőjű cölöpös alapozással a rezgésmentességet, különböző fal és földem vastagsággal és speciális szigeteléssel a sugár- és hőelnyelést és azt, hogy egymással párhuzamosan több berendezést lehessen üzemeltetni. Megérkezvén az emeleti bemutatóterembe, kétirányú továbbképzésben részesültünk. Egyrészt, vizuális élményként beláthattunk egy-egy földszinti laboratóriumba, ahol készülékek összeszerelését, beállítását, ellenőrzését végezték a kutatók és a segítő személyzet, másrészt vezetőnk röviden vázolta a lézerközpont létrejöttének a történetét.

Az egyetlen olyan európai tudományos nagyberuházás, amely hazánkban épült tíz éves előkészítő munka után – az Európai Unió jelentős anyagi támogatásával – 2013-ban kezdődött meg. A hazai és nemzetközi felhasználók részére világszínvonalú kutatási lehetőséget biztosító létesítmény munkahelyeinek átadására 2017 májusában került sor. Az első két lézerforrás októberben érkezett meg, s a további három szállítására is 2019-ig sor kerül. Egvedülálló attoszekundumos létesítményt hoztak létre, amely a terahertzről (1017 Hz) a röntgen (1018 – 1019 Hz) tartományig biztosít fényforrást a fejlesztők és a felhasználók számára ultrarövid impulzusok formájában, nagy ismétlési frekvenciával.

Sikeresen vizsgázott az intézmény kutatógárdája és az eszközállomány is. Ez év elején svájci és görög kutatók dolgoztak itt és meg voltak elégedve. Itt Szegeden terméket nem állítanak elő, „csak” segítik a külföldi kutatók feladatainak megoldását, s szabad kapacitásukat továbbfejlesztésekre, kutatásokra fordítják.

A nemzetközi összefogással, egységes igazgatósággal és kutatási stratégiával létrehozott ELI-nek három társintézete van: a szegedi ELI-ALPS, a prágai ELI-Beamlines intézet (itt nagy fényességű röntgen- és részecskeforrásokat használnak majd), a Bukarest mellett található magurelei Atomfizikai Intézet (Institutul de Fizică Atomică) (ahol a lézerin-

dukált nukleáris fizikai kérdések megválaszolására koncentrálnak).

Kísérőnk a felvetett kérdéseinkre – a titoktartási kötelezettséget betartva – készséggel válaszolt.

Papp Géza

Az egyesületi Évfordulónaptárról

Az OMBKE Történeti Bizottságában több éve elkészül az „Évfordulóink” elnevezésű összeállítás, amelyben egy-egy rövid leírással megemlékezünk azon bányász, kohász és a szakmákhoz kötődő többi elődünkről, akik a tárgyév előtt 25–50–75–100 ... évvel születtek vagy hunytak el.

A Történeti Bizottság 2008-ban vette munkaprogramjába az összeállítás tervét, amely első alkalommal 2009-ben, majd azt követően minden évben elkészült.

Meg kell említeni, hogy a MTESZ hasonló gondolattal először 1983-ban jelentetett meg egy kiadványt, melynek „Évfordulóink a műszaki és természettudományokban” volt a címe. E kiadványban sok jeles szakemberről és szakmailag jelentős eseményről emlékeztek meg – hasonlóan pár sorban –, mint az egyesületi „Évfordulóink”-ban, de kiemelkedő személyiségek életéről, munkásságáról bővebb, többoldalas írások is voltak. A MTESZ-nél a kiadvány utoljára 2001 évre készült el.

Saját Történeti Bizottságunkban az első összeállítást Mikus Károlyné készítette a TB-tagoktól kapott életrajzokból. Ez még „hagyományos” technikával, írógéppel készült.

Akkor kapcsolódott be a TB munkájába Liptay Péter nyugdíjas kohómérnök, aki átvette a szerkesztő munkáját. Az ő szakmatörténeti kötődése – párosulva az internetes és számítógépes ismeretekkel – könnyebbé tette az összeállítás elkészítését évről évre.

Az „Évfordulóink” három legfontosabb adatforrása egyrészt az internet jóvoltából a Bányászati és Kohászati Lapok 1868–1950 közötti évfolyamai, kiegészülve az újabb időkben az egyesület honlapján elérhető szakmai újságainkkal, illetve a Magyar Nemzeti Digitális Archívum (MaNDA) adatforrásán elérhető szakmai lapjainkkal. Az ezekben való eredményes eligazodást nagyban segíti Izsó István bányamérnök munkája – aki szintén tagja a Történeti Bizottságnak – és aki összeállította és az interneten elérhetővé tette a Bányászati és Kohászati Lapok 1868–2007 közötti bibliográfiáját – ez a második adatforrás. A harmadik adatforrás az az adatgyűjtemény, melyet az összeállítás főszerkesztője saját gépén gyűjt szakmai elődeinkről. Az anyag esetenként kibővül azon jelentősebb elődökről szerezhető ismeretekkel, akikről megemlékezések érhetőek el az interneten.

A munka során az eddigi tíz összeállításban mintegy 650 személyről emlékeztünk meg, vannak, akikről kétszer is, ha a 25 éves intervallumba esik születésük és haláluk éve.

Színesíti ezt a munkát az is, hogy Liptay Péter néhány, valamikori salgótarjáni előd leszármazóit is felkutatta és felkereste, akiknél a gyermektől, az unokától sok újabb ismeretet sikerült szerezni. Ilyen volt Dzsida László bányamérnök, Jónásch Antal kohómérnök, Wlaszlovits József gépészmérnök és az előző évben Rameshofer Béla bányamérnök. (Ez utóbbi gyermeke volt Zenthe Ferenc néhai jeles színészünk, akinek fia, ifjabb Zenthe Ferenc is örömmel adott át ismereteket nagyapjáról, és ennek folyományaként dokumentumokat a salgótarjáni múzeumnak.) Meg kell bocsátanunk a főszerkesztőnek, hogy az itt felsoroltak mind Salgótarjában dolgoztak – hiszen ő is ott dolgozott és él.

Az éves összeállítás a fenti forrásokból származó aktuális nevek összegyűjtésével kezdődik, majd sor kerül a teljes kidolgozásra. Sajnos van sok olyan szakmai elődünk, akikről csak rövid gyászjelentés található, ők – ha életükről más adat nincs – kimaradnak a megemlékezésből. Az összeállításához esetenként a Történeti Bizottság tagjai is tesznek javaslatot, majd a kész anyagot ők és egy-két érdeklődő kapja meg, de a szélesebb körű terjesztésre nem kerül sor.

Liptay Péter

A szerkesztőség megjegyzése

Felhívjuk Tisztelt Olvasóink figyelmét, hogy az Évfordulóink c. összeállítás az OMBKE titkárságán tagjaink számára elérhető. Liptay Péter is szívesen válaszol a hozzá fordulóknak, kérésre elküldi az összeállítást elektronikus formában. Liptay Péter elérhetősége: peterne.liptay@gmail.com. 1-1 példát alább közlünk a 2017. évi összeállításból néhány kohász vonatkozású oldalát.

1943-ban – 75 éve – történt

1943. február 23.: Először csapoltak kohóaluminiumot az Ajkai Timföldgyár és Alumíniumkohóban

1968-ban – 50 éve – történt

március 3.

† **Pilter Pál** (Érd) kohómérnök. Mérnöki oklevelét Sopronban szerezte 1942-ben. Ettől kezdve az ózdi nagyolvasztó üzemmérnöke, majd gyárrészlegvezetője volt. 1952-től a Lenin Kohászati Művek új nagyolvasztójának üzembe helyezését vezette. 1953-tól a Dunai Vasmű nagyolvasztó részlegének kidolgozta technológiáját, majd vezetőjeként üzembe helyezte az első olvasztót. 1955–64-ben a Dunai Vasmű főmérnöke, műszaki igazgatója volt, s emellett a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST) nyersvas-gyártási szekciójában is közreműködött. 1964-től haláláig a Vasipari Kutató Intézet igazgatóhelyetteseként dolgozott. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Vaskohászati Szakosztályának elnöke, 1966-tól az egyesület főtákarja volt. Számos tanulmányt közölt a Bányászati és Kohászati Lapokban és a Vasipari Kutató Intézet évkönyveiben.

(* 1919. február 16. – Somlóvásárhely)

Szakmai nap Cegléden

A Fémkohászati Szakosztály Kecskeméti helyi Szervezete és a LEAN Szakcsoport közös szervezésében szakmai napon vettek részt az érdeklődők Cegléden a KNOTT-Technik-Flex Kft.-nél. A közel 25 fős csoportot Balogh Tímea PR és Marketing menedzser fogadta. A gyülekező ideje alatt a vendégek megtekinthették az üvegvitrinokban elhelyezett forgácsolt és felületkezelt terméket; kávéval, üdítővel öblíthették le az út porát.

Széll Pál titkár megnyitójában megköszönte a cég vezetésének a látogatási lehetőséget és röviden bemutatta a jelen-

lévőknek az OMBKE-t. Csonka László a LEAN Szakcsoport munkáját ismertette. A gyár történetét, tevékenységét – számítógépes prezentáció segítségével – Balogh Tímea mutatta be. A magáncéget Kővári Pál alapította 1996-ban jármű tengelyek és utánfutó alkatrészek gyártására. A folyamatos fejlesztések során – pályázatok segítségével – tevékenységüket felületkezeléssel bővítették, kifejlesztették a kataforetikus mártó lakkozás (KTL) felületbevonó eljárást, gyártó területet bővítettek, gépvásárlásokat eszközöltek. A felületkezelés, és az azt megelőző előkészítési műveletekbe Nagyné Fekete Mónika műszaki igazgató avatta be a társaságot. Üzemlátogatás előtt részletesen ismertette a kiváló minőséget biztosító bevonatolási eljárásokat, melyek nagy részét személyesen ő kísérletezett ki, vezetett be.

A gyárlátogatás során működés közben volt lehetősége a csoportnak megtekinteni a berendezéseket. Nagyné részletesen elmagyarázta a folyamat részleteit: a natúr felületek védelmét, az alkatrészek felfüggesztését, a szemcseszórást, a vegyszeres zsirtalanítást, a gépi és kézi porszórás, a környezeti ártalmak ellen tett intézkedéseket. Magas felkészültsége lenyűgözte a hallgatókat.

Az Ipari Parkban felépített új forgácsoló üzem és raktárt Kővári Richárd ügyvezető mutatta be a látogatóknak. A zöldmezős beruházásban megvalósult fejlesztés korszerű körülmények között oldja meg az alapanyagok tárolását, rúdanyagok darabolását, a járműalkatrészek forgácsolását. A folyamatok nyomon követését a csarnok falán elhelyezett kijelzőn a dolgozók is láthatják. Személyes kódjuk kapcsolódik az elkészített termékhez. A minőség ellenőrzésére külön teret választottak le a csarnokból. A méretellenőrzést 3D-s szkennelvel végzik. Az új bázis további fejlődésre, bővítésre ad lehetőséget.

Kérdések, válaszadás után Kővári úr reprezentatív állófogadás keretében vendégül látta a delegációt. Közben és utána jó hangulatú beszélgetés alakult ki mindhárom vezető és az érdeklődő csoporttagok között. A program délután a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft.-nél folytatódott.

Szell Pál

Új tagjaink (2017-2018. április)

– Bányászati Szakosztály:

Ágoston Máté, Dr. Barsi Gusztáv, Dr. Barsi Gusztávné, Bencsik János, Bíró Sándor, Bolyán Sándor, Czéh Zoltán, Csík István, Csillag Pál, Dallos István József, Daragó Krisztián, Darmstädterné Marton Anita, Détár András, Détár László, Fakli Tibor, Farda István, Fesetőné Székely Gyöngyi, Gengeliczy László, Gulyás Péter, Hegedűsné Tóth Gabriella Dr., Holl Józsefné, Izing Ferenc, Izíngné Lois Márta, Dr. Jean Kornél, Jégl Zoltán, Kalcsó Benedek, Kaszás Oszkár, Kiss Csabáné, Klósz Ferenc, Kovács Bence, Kovács Gergely, Kovács Tibor, Kovács Zoltán, Köberl Kinga, Krempf András Zoltán, Ladányi András, Liebl László, Lukács Balázs, Máj Jánosné, Ménesi Dávid, Mihalovics Erzsébet, Mike István, Moser Ernő, Nagy László, Nebehaj József, Nemes Sándor, Nyakas Piroška, Nyisztor Dalma, Opsitos Istvánné, Oroján Erzsébet, Papné Tisch Matild, Petényi Erzsébet, Pócza József, Pocsai Gábor, Posch Győző

Viktor, Prukner Péter, Dr. Schall István, Sebestyén István, Solyómné Mátéfi Hajnalka, Soós Józsefné, Szalai Bálint, Szegi János, Szűcs Krisztina, Tarjáni Antal, Tompos Csabáné, Turáncsics Mihály, Váradi Katalin, Veress János, Vereszi István, Dr. Vidovszky Ferenc, Vörös Katalin, Wiltner Lilla, Zsiga Bálint

– Köolaj- Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály:

Bogoly Sándor, Dabóczi Tamás, Domokos Tibor, Justin Brand, Székely Zoltán Péter, Tóth Ferenc

– Vaskohászati Szakosztály

Bartha László, Csehné Kovács Ilona, Csúri István, Dér Tünde, Fischer István Péter, Kajos Tibor, Klein Pál, Kondorosi Gabriella, Kun Lajos Alpra, Kuti János, Dr. Mucsi András, Portász Attila, Priol Imre, Rácz Zoltán, Tokodi Géza, Tóth Zoltán, Török Zoltán, Vass Tamás, Wizner Krisztián

– Fémkohászati Szakosztály

Balogh Attila, Balogh Ildikó Erzsébet, Barten Péter, Borbély György, Fodor Mercedesz, György Péter, Höflinger Norbert, Nagy János, Szabó András, Szűcs Marianna, Tóth Zoltán, Völgyi Árpád Ákos

– Öntészeti Szakosztály

Bíró Nóra, Boros Viktória, Czár Tamás, Erdőhegyi Csongor, Gembolya Gábor, Hajas Gergely, Józsa László, Káplánné Juhász Márta, Rédei Ádám, Szabó Emil, Sziklavári István, Uray Noémi, Vigh Csaba

– Egyetemi Osztály

Balogh Tamás, Bánóczy Zsuzsanna, Bárdos István Adrián, Bekus Orsolya, Belinszky Márk Barnabás, Bíró László Dénes, Bukta Bettina, Czene Dániel Ottó, Csörgics Marcell Gábor, Dojcsák Marcell, Domján Tamás, Farkas Máté, Halász Katalin, Karázi Árpád, Kelemen Dániel, Kiss Dániel, Konyha Áron József, Kótai Viktor, Kovács Martin, Kronovetter Márton, Krózser Dániel, Magyar Veronika, Máté Miriam, Mátyás Bálint, Matyi Henriett, Molnár Barbara, Osztyényi Péter, Parragh Dávid Máté, Pethő Dániel, Podráczki Rita, Sipos László Áron, Strázsa Bence Tibor, Szedlák Fanni, Szoboczi Ákos, Szűcs Máté, Varga Noémi, Vasiszta Viktor, Veleczki Patrik, Virág Enikő

Szeretettel köszöntjük új tagtársainkat! Szerkesztőség

Tenger alatti szén-dioxid tárolás

Norvégia a múlt csütörtökön felhívta az érdekelt cégeket arra, hogy tegyenek ajánlatot az ország legnagyobb gáz- és olajlelőhelye (Troll) melletti tenger alatti tároló használatára. A terv elvileg az, hogy a különböző, Norvégiában, illetve a későbbiekben egyéb európai országokban folytatott ipari tevékenységekből származó szén-dioxidot tárolják a tenger alatti tároló rétegekben. A norvég olaj- és energiaügyi miniszter nyilatkozata szerint a negyedik negyedévben várható a szén-dioxid tárolását lehetővé tevő engedélyek kiadása. A világon ez az első olyan szén-dioxid tárolási projekt, amely nem köolaj-kitermelésből származó szén-dioxid tengeri alatti tárolására irányul. A norvég kormány Norvégia legnagyobb olaj- és gázipari vállalatát, az Equinort kérte fel a tenger alatti tárolás lehetőségének és költségeinek felmérésére. A projekt kidolgozásához a Shell és a Total is csatlakozott. (*reuters.com*, 2018. július 5.) *Kőrösi Tamás*

Dr. ifj. Sarkady Sándor
A Bánya-, Kohó- és Erdőmérnök-hallgatók Ifjúsági
Köre Sopronban (1919-1948)

Az Ifjúsági Kör soproni történetét, fennállásának majd harminc esztendejét ez ideig nem dolgozták fel. Rövid, kisebb összefoglalók (a mindenkori, főleg politikai elvárásoknak megfelelő) azonban születtek róla.¹

A Soproni Egyetemen töltött évek alatt a szerzőben megérett a gondolat, hogy méltó emléket állítson azoknak a fiatal férfiaknak, akik ezt az ifjúsági szervezetet a tárgyalt időszakban igen nehéz körülmények között vezették. Gondolunk itt a Főiskola menekülésére, a Tanácsköztársaság 133 napos rombolására, a trianoni békediktátum sokkjára, továbbá az új otthon elvesztésének valós lehetőségére, a szociális és gazdasági nyomorúságra, bizonyos kiszolgáltatottság érzésére. Ide sorolható a kezdeti meg nem értés, a fiatalok féktelen jókedve, a köztulajdon rongálása és a hallgatóknak a hatósági közegekkel való gyakori összeütközése.

Elsősorban gazdag levéltári anyag feldolgozásával mutatja be az Ifjúsági Körnek a „selmec-i-soproni hagyományok megőrzésében betöltött kimagasló szerepét”.

A dokumentumkötet bemutatja az Ifjúsági Kör viszonyát a mindenkori fenntartóihoz és a rajongásig szerett professzori karhoz is. Felvázolta a Kör tisztségviselőinek feladat- és munkakörét is. Kitért a Kör alapszabályára és annak többszöri módosításaira.³ Maga a tanári kar, a Főiskola Tanácsa a lehető legnagyobb megértését tanúsította a Kör tagjai iránt, akik ekkor az egész hallgatótságot (bánya-, kohó-, erdőmérnökök bajtársi közösségét) jelentették. A mindenkori rektor, a dékánok, professzorok és tanárok valaha maguk is a Kör tagjai voltak. Egy-egy nehezebb döntés meghozatalánál bizonyára eszükbe jutott saját ifjúkoruk is a Felvidéken.

A dokumentumok segítségével bemutatja azt a kilenc éves küzdelmet, ami egy kicsi tanulószobától a Köri Ház megvételéig tartott. Utal a Köri Ház helyiségeinek bérbeadására, és ismerteti a ház ránk maradt házszabályzatát. Felvázolta a Kör legtehetségesebb vezetőit, azokat, akik aranybetűkkel írták be nevüket az Alma Mater történetébe. Kitért írói működésükre is, felvázolva irodalmi munkásságukat. Külön oldalakat szentelt a soproni főiskolások diákhumornak.

Munkájában felhasználta a főiskolai Tanácsí Jegyzőkönyveket, a soproni napi- és hetilapokat, az MTI jelentéseit, a korabeli naplófeljegyzéseket.⁴ Hivatkozott azokra az összeállításokra, ahol az egykori „balekok” és „Firmák” mindmáig arra a legbüszkébbek, hogy valaha a Kör tagjai voltak.

Könyve mellékletét (140 fotó) korabeli Köri elnökségi fotókkal, csoportképekkel, arcképekkel, meghívókkal és fennmaradt tárgyi emlékekkel illusztrálta. (Itt elsősorban az Erdészeti és a Bányászati Múzeum, valamint Perlaki

Ferencné (Karner Éva) páratlanul gazdag dokumentumgyűjteményére és Szádeczky-Kardoss Gyula ny. professor naplójára támaszkodott.) Kutatása további adatait a Magyar Nemzeti Levéltár, a Soproni Levéltár, a Soproni Múzeum gyűjteményére alapozta.

A szerző legjobb tudása szerint igyekezett bemutatni azt az egyesületet, ami hetven éve már nem létezik. De az elődökre az utódoknak, a mai egyetemi polgároknak, a jelenleg fennálló ún. „tanszékeknek” örökre büszkének kell lenniük. *Az Ifjúsági Kör kisugárzása múlhatatlan; híre és neve ragyogjon a késői utódokra! Mindazokra, akiket ma is megérint az örök selmec-i-soproni diákszellem.*

Az Ifjúsági Kör (1879-1948) a maga korának demokratikus intézménye volt, amelyben az évente, rotáció szerint megválasztott elnöksége gyakorolta a vezetést. *A vezetőség valódi diákönkormányzatként működött.* A Kör tisztségviselői a legjobb képességük, tudásuk és belátásuk szerint dolgoztak. Külön értékét adta az Ifjúsági Körnek, hogy magával hozta a hazafiság, a bajtársiasság, a testvériesség szellemét, egy szóval a selmec-i hagyományokat. E hagyományokat ápolta és támogatta a Kör, és ezt a tagság minden utána következő évfolyamnak, mint szent lángot adta tovább. Az akkori hallgatók büszkéek voltak arra, ha a Kör tagjai lehettek.

A kezdetben szűk és zártkörű társaság (a 1930-as évektől) egyre jobban kereste a kapcsolatot más ifjúsági egyesületekkel. *A befogadó város vezetésével, annak társadalmával a lehető legjobb viszonyra törekedett.* Üde színfoltját adták Sopronnak a grubenben és waldenben pompázó főiskolai hallgatók. Kezdetben voltak súlyosabb összeütközések a rendőrséggel és a polgársággal, de az idő múlásával mind a hatóság, mind a lakosság kezdett megértővé válni a hallgatók iránt. Megszokták és elfogadták a hallgatók szokásait és ősi hagyományait. Sok soproni polgárleány hallgatta szívdobogva, ha ablaka alatt felzendült a főiskolások szerenádjára.

A Kör mindenkori célját, a HAZAFISÁG, TESTVÉRISSÉG, BAJTÁRSIASSÁG megbonthatatlan hármas egysége jellemezte. Ezt példázza a Kör története és szerepvállalása a történelmi eseményekben.

Az ország egyik legpatinásabb ifjúsági egyesülete 1879. május 22-én alakult meg Selmecbányán. A Kör tagságának kiemelkedő szerepe volt az 1918-as exodus idején a főiskolai felszerelések és a könyvtár megmentésében. Sopronban a hontalanok a Károly kaszármájában rendezkedtek be. A tanítás 1919. április 28-tól vette kezdetét igen mostoha körülmények között.

Floch György az utolsó selmec-i és első soproni elnök volt. Takács Ferenc ideje alatt (Tanácsköztársaság) nem működhetett a Kör. Az 1919/1920-as tanévnek négy köri elnöke volt. T Szabó Béla erdőmérnök-hallgató nevéhez fűződött a Kör első tanulószobája. Székely Pál dr. bányajogász elnöksége idejére esett az első diáksztrájk a főiskolán. (Székely emlékirata 1963-ban született az eseményekről.)⁵

¹ Tamás László. Ifjúságunk a két világháború között. In.. Mindnyájan voltunk egyszer az Akadémián..., Sopron 1969 p. 145-170.

² Soproni Egyetem Központi Levéltára, továbbiakban SOE KL 3/C iktatott dékáni iratok (SOE KL)

³ SOE Központi Könyvtára továbbiakban SOE KK A Bánya-, Kohó- és Erdőmérnök-hallgatók Ifjúsági Körének alapszabályai, Sopron, 1939 Központi Bányászati Múzeum, továbbiakban BKL D2 15. Ifjúsági Kör alapszabálya 1946.

⁴ SOE KL 2a Tanácsülési jegyzőkönyvek, továbbiakban TJK (1919-1948), Soproni Hírlap, Sopron Vármegye, Ödenburger Zeitung 1919-1944, Új Sopron, Soproni Újság 1945-1948. Az MTI napi jelentések 1920-1945

Székely Elemér bányamérnök-hallgató a menekült főiskolások statisztikájának összeállítója volt. Személyében a II. ágfalvi csata stratégiáját és egyik hőst is tisztelnünk kell. Holba Miklós erdőmérnök-hallgató nevéhez többek között a bankjegycsere köthető. Ember Kálmán bányamérnök-hallgató elnökségére esett a menzszabályok kidolgozása. Vele kezdetét vette az ún. rotációs köri választás. (1920/21)

A szerző ismerteti a Leicht Ottó erdőmérnök-hallgató vezette Kört, melynek neve örökké egyé forrt a nyugat-magyarországi felkeléssel és a soproni népszavazással. Bemutatja mi volt a szerepe a főiskolai hallgatóknak a lezajlott eseményekben. Rávilágít arra is, hogy a Suhayda Károly elnök vezette Kör miért kénytelen engedélyt kérni a selmeci köri ház és kert eladására. Ismerteti, hogyan törekedtek az ifjak egy az új házalap megteremtésére.

Vizsgálja továbbá, hogy mit jelentett a Kör életében a dr. Szikszay Miklós elnöksége idején a *főiskolai lövészegylet* felállítása, milyen országos események vezettek odáig, hogy az István Sándor vezette Kör (1924-1926) idején egy hétre bezáratták a főiskolát. Mégis miért beszélhetünk egy lassú, de biztos talpra állásról a Kör életében (helyiség bérlease Sopronban, főiskolai büfé létesítése.)

Vizsgálja, hogy milyen okok és tényezők vezettek Biber Kálmán bányamérnök-hallgató elnöksége alatt (1926/27-ben) megindult *Köri Ház mozgalomhoz*, és bemutatja milyen célból álltak fel az új ügyosztályok. Ismerteti Hladonik István erdőmérnök-hallgató munkásságát, aki kiváló szervező volt, és elnöksége idejére esett (1927/29) a veszni látzó selmeci hagyományok minden irányú felélesztése. (1927-től ötévi szünet után életre hívták és megerősítették „Steingrube Nakkösséget” is.)

A szerző bemutatja azt az eseményláncolatot, amely hosszú évek küzdelme után végül 1929-ben az ország egyik legszebb ifjúságköri házának megvételéhez vezetett a II. Rákóczi Ferenc utcában. Emléket állít a Pájer István vezetete Körnek, melynek elnöksége mindent megtett azért, hogy a Kör méltóképpen ünnepelje 50 éves fennállását. Kitért arra is, hogy mi készítette 1929-1930-ban Krúg Lajost a Tüzek a végeken c. könyve megírására.

1931-ben megjelent a „Mi nótáink” c. daloskönyv. Rámutat művében arra, hogy Ruzsinszky László bányamérnök hallgatót miért választotta meg a Kör három egymást követő ciklusban elnökének. (Ruzsinszky Emlékezés c. füzetével és az 1932-ben megjelent Tempus c. regényével örök értékű szolgálatot tett a soproni főiskolai-egyetemi diákságnak.)⁶ Megpróbálja feltárni az okokat, hogy mi vezetett Sopp László erdőmérnök-hallgató elnöksége idején a Kör egy évig tartó elszigeteltségéhez. (Vizsgálta, hogy milyen eszközökkel sikerült a Wagner Lajos vezette Körnek helyreállítani a bizalmat a Thurner Mihály polgármester vezetése alatt álló hatóságokkal. Keresi a választ, mi készítette az amúgy német ajkú Madas (Muck) Andrást a Kör

évszázados szokásainak és hagyományainak „megmagyarosítására” Feltárja az okokat, hogy kik, és miért hozták létre az ún. harcéta mozgalmat 1938 őszén Juhász László bányamérnök, a kör legidősebb elnökének vezetésével. Röviden ismerteti a Virágh Béla nevéhez fűződő „Tarka estek” „Alföldi estek” megszervezésének körülményeit. Bemutatja, mely okok vezették Hibbey Albertet (1940-41-es) elnöksége idején alkalmazott „versizhez” (kiközösítés). Ismerteti a Kör viszonyát és ellenséges magatartását az egyre erősödő Volksbund mozgalommal szemben. Ezt követően rámutatott a Polgáry Sándor kohómérnök-hallgató vezette Kör múlthatatlan érdemeire, az irodalom és kultúra területén. Ekkor indul el a Kör önálló diáklapja a „Bástyánk” (1941-1944), mely hű lenyomatát adja a II. világháború idején Sopronban tanuló, művelődő, dolgozó és a frontokon harcoló egyetemi kari ifjúságnak.⁷

1945 augusztusától 1948 májusáig a gyökeresen megváltozott politikai körülmények között (szovjet megszállás) követhetjük nyomon a Kör vezetőségének és tagságának munkáját. Dokumentumokkal igazolja, hogy a szakadatlan kommunista támadások keresztüzében a *Kör töretlenül ragaszkodott az általa képviselt ún. ősi selmeci hagyományokhoz, és a mindenkori polgári értékekhez*.⁸ Jelenlegi tudomásunk szerint az egyetlen Ifjúsági Egyesület volt hazánkban, amely önmagát oszlatta fel. Az Ifjúsági Kör ma már csak a legidősebb mérnökök emlékezetében él tovább. Dicső múltja, ragyogó tettei legyen örök példakép a jövő mérnök generációjának és a hagyományokat élő egyesületeknek és baráti társaságoknak.

Dr. ifj. Sarkady Sándor a Soproni Egyetem Központi Könyvtárának főigazgatója. Könyvét a soproni Lövér-Print Nyomdaipari Kft. jelentette meg kiváló minőségben (430 oldal, 145 fotó műnyomó papíron). A könyv ára 3000 Ft. Érdeklődni a szerzőnél (99-518-268 vagy sarkady.sandor@uni.sopron.hu) lehet. HJ

Szénhidrogének Magyarországon

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) gondozásában megjelent *„Szénhidrogének Magyarországon – Eredmények, lehetőségek”* c. könyv szakmai bemutatója 2018. július 4-én volt.

A kiadványt méltató *Nyikos Attila*, a MEKH nemzetközi kapcsolatokért felelős elnökhelyettese szerint a könyv „hiánypótló mű, amelyben a MEKH felkérésére a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat elkötelezett szakemberei sok évtizedes szakmai tapasztalatukat foglalták össze”.

Zelei Gábornak, a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat elnökének véleménye: „Korábban már megjelent jó néhány kiadvány a magyarországi kőolaj- és földgázkutatósról, azonban ilyen részletességgel, átfogóan, az egész országra vonatkozóan még sosem. A kötet nagy segítséget nyújt az új igények és feladatok megoldásában.”

Dr. Szabó György olajmérnök, a MOL Nyrt. egykori vezérigazgatója szerint „A MEKH, az MBFSz és a külsős szakértők csapata kiváló munkát végzett, ez a könyv minden szempontból tekintélyes! Külön örömteli hogy ez a kötet is megjelenik majd angol nyelven is.”

A 317 oldal terjedelmű, rendkívül szép kivitelű, jó

⁵ SOE KKL Dokumentációs gyűjtemény

⁶ Ruzsinszky László: Tempus, Sopron 1932. A kötet mind a mai napig a selmeci-soproni diákhagyományok ébren tartója és éltető forrása.

⁷ SOE KK A folyóirat bekötött évfolyamai. 1941 november – 1944 október

⁸ MNL XIX-B-1-H-i. Sorozat 441104/1947 (42. doboz)

minőségű színes ábrákkal, térképekkel gazdagított kiadvány átfogó képet ad a hazai szénhidrogénvagyonról, bemutatja a kutatási területeket, a koncessziós pályázatrendszerét, az újabb mezők felfedezési lehetőségeit, a fejlett kutatási módszerek és technológiák hasznosítási lehetőségeit, a nem hagyományos szénhidrogén-előfordulásokat, illetve a több mint százéves múltra visszatekintő kutatás-termelés történetét, szakmai hátterét, intézményeit, az oktatási helyzetet és a munkaerőpiaci lehetőségeket.

Az érdeklődők számára eligazítást és segítséget nyújt az

535 tételből álló irodalom- és internet-elérhetőségi jegyzék, és a 387 tételes fogalomtár. Az Előszóban olvasható ajánlás szerint: „ez a könyv a magyar közjóért fáradozóknak, a közösségeknek, intézményeknek, vállalkozóknak, gazdák-
nak és minden olyan magyarnak íródott, aki úgy gondolja, hogy Magyarország energiaellátásának egy igen számottevő részét hazai forrásból is meg lehetne oldani”.

A könyv elektronikusan is elérhető:

www.mekh.hu/szenhidrogenek-magyarorszagon

(dé)

Szablyár Péter emléknep Jósvafőn

Születésének 70. évfordulóján emlékeztek meg *Szablyár Péterről* 2018. július 28-án Jósvafőn. Az időpont egybeesett a korábban általa felélesztett és szervezett Falunappal. Ez is Falunap volt, de immáron az Ő emlékére!

„Emléktúra és Tájházi Találka Szablyár Péter születésének 70. évfordulója alkalmából” című meghívóval invitálta a rendezvényre a szervező-rendező Abaúji Református Ifjúságért (ARI) Alapítvány és Jósvafőért Alapítvány a geológusokat, a kohászokat, a barlangászokat, a néprajzos tájházi elkötelezteket, és minden barátot. A Falunap teljes programja Péter emléke köré szerveződött. Az első meglepetés mindenki számára az általa alapított Jósvafői Tájház kerítésére – önkormányzati határozattal – felkerült utcatábla volt: „Szablyár köz” elnevezéssel. A délelőtti hagyományos 7 km-es Jósvafő környéki emléktúrát követően indult a Tájházban rendezett délutáni program. Időközben az ország legmeredekebben fekvő temetőjét megmászva, a platón, ahol Péter nyugszik helyeztük el emlékező virágcsokrainkat a baráti emlékezés mellett az OMBKE, a MÖSZ és a FÉMSZÖVETSÉG nevében.

A Tájházi Találkát a Jósvafőért Alapítvány nevében *Szomorad Ferenc* okl. erdőmérnök, az ELTE munkatársa nyitotta meg, majd végig az ő vezetésével történtek az események. A helyi énekkar által előadott gregorián dalokat követően *Székely Kinga* ismert barlangkutató és térképész, a Magyar Karszt és Barlangkutató Társulat nevében emlékezett Szablyár Péterre, az ifjúkori barlangi megismerkedésüktől az egyesületben folytatott több évtizedes közös tevékenységükig, kitérve Péter emberi és szakmai kvalitásaira. Ezt követte a Tájház pinchháza falán elhelyezett emléktábla

leleplezése Péter nagyobb leánya, *Szablyár Zsuzsanna* okl. iparművész közreműködésével, miközben az énekkar a jelenlévő kohászokkal kiegészülve elénekelt a Kohász Himnuszt. Az emléktáblán Péter mélydombor relieffel ábrázolt portréja mellett (Ámmer Gergő szobrászművész alkotása) az alábbi szöveg olvasható: „Itt élt és alkotott 1994 és 2013 között a Jósvafői Tájház megálmodója és létrehozója. Kohómérnöki, barlangkutatói, várostörténelmi és írói munkásságát a tájház-mozgalom felvirágoztatásában, Jósvafő díszpolgáráként terjesztette ki. A szerető Család”

Az ünnepség a Tájházzal szemközti Pap-Palló (patak felett átívelő, a paplakot és a templomot összekötő gyaloghíd) melletti, kőkerítésbe épített ivókút névadásával folytatódott. Az ex polgármester *Garan Béla* avató szavait követően Péter nővére, *Anna* avatta fel az emlékező, névadó táblát. Az énekkar eközben hegedűszó mellett környékbeli dalokat adott elő.

Az avatásokat követően a Tájház udvarán terített asztalok várták a vendégeket, egyúttal a pajtászínházban elindult a Péter életútját mintegy 260 fotó végtelenített kivetítésével történő bemutatása. A záró programban pedig 9 felkért hozzászóló (a Család, a Geológiai Technikum, az ALUTERV, az OMBKE, a barlangászok, a Tájház Szövetség, a jósvafőiek) emlékezett rövid, tanulságos vagy vidám történetekkel az ünnepeltről. Szinte minden hozzászólás viharos tappsal zárult.

A hangulatos, szép rendezvény méltó emléket állított Szablyár Péternek. Köszönet a jósvafőieknek, élükön Szomorad Ferencsel, Berecz Bélával!

A rendezvény egyben talán megnyugtató lezárása is volt az évekig tartó bizonytalanságnak, amely a Tájház további sorsát illette.

HJ – HP

RING 2017 Konferencia

A fenntartható nyersanyag-gazdálkodás érdekében szervezett, a Műszaki Földtudományi Kar által koordinált RING 2017 Projekt keretében angol nyelvű tudományos előadásokat felvonultató, a szakmai hálózatépítést szolgáló konferenciát tartottak 2018 június 6-án a Miskolci Egyetemen.

A rendezvényen részt vevő érdeklődő szakemberek és egyetemi hallgatók négy fő tématerülettel ismerkedhettek meg: az ipari hulladékok értékes ásványtartalmának visszanyerését flotációs úton megvalósító eljárások mellett az extrémofil baktériumok környezeti eljárás technikában történő alkalmazása volt terítéken, de a bányászati meddőanyagok hasznosítható termékévé való feldolgozása mint szakmai téma is kiválóan megfér a konferencia európai uniós vállalkozásfejlesztési stratégiáinak ismertetésével.

A nagyszerű rendezvényt szakmai egyeztetés zárta, mely során a jelenlévők közös kutatások jövőbeli lehetőségeit is megvizsgálták.

www.uni-miskolc/hirek 2018. június 12. Szerkesztőség

A ME a „Kiváló Magyar Egyetemek” táborába

A Miskolci Egyetem is bekerült – 10 másik magyar egyetemmel együtt – a „Felsőoktatási Intézményi Kiválósági Programba”, melyet a magyar kormány 2017-ben az „Új Nemzeti Kiválósági Program” keretében indított el. E programnak köszönhetően összesen 900 millió forintot nyertünk el két kiemelt tématerületi programunk megvalósítására a 2018-as évben.

E két tématerület a következő:

1. Természeti erőforrások optimalizálása korszerű technológiákra alapozva: energetikával, vízzel, anyagfejlesztéssel és smart technológiákkal kapcsolatos kutatások. A tématerületnek *prof. dr. Szűcs Péter*, az MFK dékánja a vezetője, aki a három műszaki karon a program keretében végzendő munkát fogja össze.
2. Creative Region: társadalmi és kulturális innovációk a regionális gazdaságfejlesztés és felzárkózás szolgálatában. A tématerületet megvalósításában a négy humánkar vesz részt, ezek munkáját pedig *dr. Illésné dr. Kovács Mária*, a BTK dékánja koordinálja.

Komoly esély mutatkozik arra, hogy egyetemünk a Kiválósági Program 2019. és 2020. évi folytatásában is részt vehet majd.

www.uni-miskolc/hirek 2018. május 31. Szerkesztőség

A soproni Ifjúsági Kör Egyenruha Szabályzata 1933*

I. Díszruhák

1. Bányász, vas- és fémkohász díszruhák.

a./ **Bányaing**** . Anyaga fekete. Gallér, kézelő és betét szakoknak megfelelő színnel (bányászoknak: fekete bársony, vaskohászoknak: III. o. acélzöld, fémkohászoknak: meggyvörös). Külső zsebek nincsenek. Hozzá fehér keménymellű ing, szimpla gallér, fehér csokornyakkendő, fehér mellény arany gombokkal viselendő. Nadrág fekete (csikozás nélkül). Fekete cipő.

b./ **Aufhauer**. Anyaga fekete, betétek: fekete bársony.

Külső zsebek nincsenek. Csak felgombolva viselhető. Hozzá: fekete nadrág és fekete cipő. Selmeci sapkával kard nélkül viselendő.

2. Erdész díszruhák.

a./ **Erdészatilla**** . Anyaga zöld arany sujtással. Nyakszegély fehér****. Nadrág fekete (csikozás nélkül). Fekete cipő.

b./ **Erdész kis atilla**. Anyaga zöld, alsó és felső zsebekkel. Galléron és kézelőn arany sujtás. Fehér nyakszegély fekete cipő fekete nadrág. Selmeci sapkával kard nélkül viselendő.

II. Társasági ruhák****

1. **Gruben**. Alapanyaga fekete. Betétek a szakoknak megfelelő színnel. Grubenhez fehér apacsing kihajtva, gallér esetén sötét, lehetőleg fekete nyakkendő viselendő. Nadrág fekete, fekete cipővel, vagy fekete csizmával. Csak felső zsebek vannak. Fehér nadrág is viselhető.

2. **Walden**. Anyaga barna. Betétek sötétzöld bársony színűek. Fehér apacsing kihajtva, gallér esetén waldenhez illő színű nyakkendő. Nadrág fekete (csikozás nélkül) és fehér, fekete cipővel, vagy walden színű nadrág fekete vagy barna csizmával. Rövid nadrág bakancsral is fekete vagy barna harisnyával.

Mindkét ruhát lehet nyitva vagy teljesen felgombolva viselni fehér nyakszegéllyel****.

Köpeny, csákó, kard és sapka.

Bányázköpeny. Anyaga fekete, gallér fekete bársony szaknak megfelelő parolival, rajta kis arany gombbal. Bányaingnél nyitva, minden más esetben zárva viselendő.

Erdézköpeny. Anyaga barna, barna bársony gallérral, zöld parolival, rajta kis arany gombbal.

Csákó. Minden szaknak fekete tisztí csákó bányász illetve erdész gombokkal, a sapkarózsában bányász illetve erdész jelvény.

Sapka. Bányász, vas és fémkohászoknál fekete anyag a szakoknak megfelelő zsinórozással, bal oldalt koszorús jelvénnel, elől és hátul 6-6 gombbal és arany zsinórozással. Erdészeknél barna anyag zöld zsinórozással, bal oldalt koszorús jelvénnel, elől és hátul 6-6 gombbal és arany zsinórozással.

Sapka civil ruhához viselhető.

Kard. Hagyományos bányász, illetve erdész kard. Csak csákóval viselhető a díszruhákkal. Kardbojt arany nyitott bojtjal.

Nyári egyenruhák.

Nyári egyenruhák mint Selmecen. Fehér bányaing, fehér aufhauer a szakoknak megfelelő betéttel. Gruben fehér, puffok nélkül. Walden fehér. Betétek a szakoknak megfelelő színnel.

A köri szalag jobb vállon viselendő. Színei: Két arany sáv között zöld-ezüst. Belehímezni csak a „vulgót és „aliasi” lehet. Ezt az egyenruha szabályzatot az 1933. május 23-án megtartott közgyűlés hagyta jóvá.

Sopron, 1933. október 4.-én.

az Ifjúsági Kör pecsétje, olvashatatlan aláírások

* a Központi Bányászati Múzeumban őrzött anyagról leírva

** estélyi ruhák

*** nyakszegély: betét az álló gallérban mint a katolikus papoknál

**** hétköznapi ruhák

Podányi Tibor

UZEMEKET, TECHNOLOGIÁKAT TERVEZÜNK, GYÁRTUNK

3B Hungária Kft.
 H-8900 Zalaegerszeg,
 Wlassics Gyula u. 13.
 Tel.: +36 92/549-033
 E-mail: info@3bhungaria.hu
www.3bhungaria.hu

SELMECI SZALAMANDER 2018

2018. szeptember 7-8-án rendezik meg Selmecebányán a hagyományos SZALAMANDER ünnepséget, melyen az OMBKE tagsága is részt vesz.

Program szeptember 7-én:

14:30 Tudós elődeink sírjainak megkoszorúzása a Piargi kapunál

16:00 A '48-as Honvéd szobor ünnepélyes megkoszorúzása az Óvárban

17:00 Az OMBKE megalapítását megörökítő emléktáblák koszorúzása az Akadémia Erdészeti Palotájánál

19:00 Szalamander felvonulás a régi dohánygyártól a városházáig

Program szeptember 8-án:

9:30 Fogadás a polgármesternél (meghívottak részére)

10:30 Ökumenikus istentisztelet a Nagyboldogasszony templomban

73rd World Foundry Congress

23-27 September 2018
 Kraków, Poland

www.73wfc.com

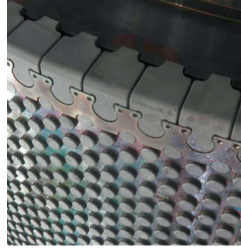

CAVEX®
Hidro ciklonok

ENDURON®
Vibrációs
osztályozók

ENDURON®
Nagy nyomású
öröfhengerek

ENDURON®
Vibrációs
osztályozók

ISOGATE®
Zagyszerlepek

LINATEX®
Gumitermekék

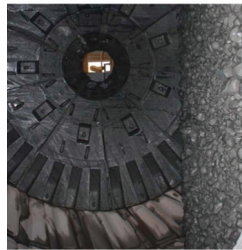
LINATEX®
Gumicsövek

MULTIFLO®
Bányavíz-telenítő
szivattyúk

TRIO®
Aprító
berendezések

VULCO®
Kopásálló
malombélések

WARMAN®
Centrifugális
zagyszivattyúk

**WEIR MINERALS
SERVICES™**

A legjobb tudásunkra összpontosítva azt szállítjuk, amire a legjobban szüksége van.

Tudta, hogy a Weir Minerals kivételes kínálatával a zagykezelő és zagyszállító berendezések kritikus alkalmazásainak teljes szélességét lefedi?

WEIR Minerals

Weir Minerals Hungary
H-2800 Tatabánya Teleki László u. 11. 1/31
T: +36 34 314 794 F: +36 34 314 791
hungary.minerals@mail.weir
www.minerals.weir

Copyright © 2015, Weir Minerals Europe Limited. All rights reserved. CAVEX is a trademark and/or registered trademark of Weir Minerals Australia Ltd; ENDURON is a trademark and/or registered trademark of Weir Minerals Europe Limited; GEMEX is a trademark and/or registered trademark of Gema Industri AB; ISOGATE is a trademark and/or registered trademark of Weir do Brasil Ltda; LINATEX is a trademark and/or registered trademark of Linatex Ltd; MULTIFLO is a trademark and/or registered trademark of Weir Minerals Australia Ltd.; TRIO is a trademark and/or registered trademark of Trio Engineered Products, Inc.; VULCO is a trademark and/or registered trademark of Vuco SA; WARMAN is a trademark and/or registered trademark of Weir Minerals Australia Ltd and Weir Group African IP Ltd. WEIR and the WEIR logo are trademarks and/or registered trademarks of Weir Engineering Services Ltd.